

Llort ha ambientat la seva darrera novel·la en el metro de Barcelona i altres xarxes subterrànies
ANDREU PUIG

Llort ha explicat en més d'una ocasió que si va arribar a la novel·la negra va ésser per casualitat, perquè Sebastià Bennasar va incloure el 2011 a l'antologia de novel·la negra catalana *Pot semblar un accident* (Metèora) la seva novel·la *Trenta-dos morts i un home cansat* (Rosa dels Vents, 2004). I d'aquesta manera començà tot. O gairebé tot, perquè el Llort escriptor no tan sols existia, sinó que ja havia deixat una bona petja darrere seu, fins aquell moment.

Tanmateix, podem dir que la casualitat no va fer més que empènyer el seu destí en la direcció correcta, ja que li ha permès fer-se un lloc destacat entre els múltiples conreadors d'aquest tipus de novel·la a casa nostra. Un lloc específic, inimitable, que ningú no li discuteix. Un lloc que, com posa de manifest la seva darrera creació, *Sota l'asfalt*, és, al mateix temps, central i al marge.

Central perquè, com molt bé han expressat dos entesos (i alhora creadors) de la disciplina, Anna M. Villalonga i el ja citat Sebastià Bennasar, no és possible parlar de la novel·la negra a Catalunya, i encara menys en català, sense esmentar l'aporta-

Sota la pell

ció llortiana. I al marge, perquè s'endinsa en els substrats més foscos de la societat, fa bullir les seves misèries i contradiccions, a la manera de Hammett i Chandler, però sense cenyir-se a cap altra prescripció, sinó deixant-se menar per la llibertat de la seva intuïció novel·lística.

O el que és el mateix, convertint el gènere en una excusa –un mitjà, en realitat– per escriure. Per escriure i per oferir-li, cada vegada, alguna cosa nova al lector, per sorprendre'l, per fer-lo partícip del sentit lúdic, plaent, de la seva escriptura. L'autor gaudeix escrivint perquè també en gaudeixin (si no és demanar massa, més i tot) els lectors; perquè passin una bona estona.

I, a fi de fer-ho possible, treballa i treballa el seu relat, el revisa i refà contínuament, amb la precisió d'un artesà que és, ensems, un artista –la dualitat, o més aviat, la multiplicitat és sens dubte una de

les seves característiques més òbvies–, fins a obtenir exactament allò que li cal; o sigui, allò que ell mateix voldria llegir.

En aquesta obra no ho podriem veure més clar. Des dels dos primers paràgrafs –“Obro els ulls. / Bé, a mitges. Ho intento. És de dia. La llum del sol entra a través dels vidres de la finestra, amb intensitat”– l'esforç (reeixit) narratiu és present. És en Marçal, el personatge principal, que anirem coneixent a poc a poc, qui se'ns adreça, en un incisiu monòleg intern, bastit amb frases curtes, gairebé tallants, de caràcter impressionista, que van construint un conjunt d'imatges i de sensacions que ens fan entrar no tan sols sota l'asfalt sinó, el que és més important, sota la pell, i per tant dins del pensament, del protagonista.

I serà a través de la seva visió que l'acompanyarem en aquest dantesc (i alhora orgiàc: la multiplicitat, sempre la multiplicitat) descens a la xarxa del Metro de Barcelona, on tot és tan negre, tan fosc, tan inesperadament paorós que, en acabar aquesta lectura sembrada per una successió de sorpreses que culminen al final, no pots evitar plantejar-te si no és més assenyat desplaçar-se en autobús. *

SOTA L'ASFALT
Llort
Editorial:
La Magrana
Barcelona, 2015
Pàgines: 192
Preu: 12 euros

Palop, un detectiu sense escrúpols

Base ha iniciat una col·lecció de novel·la negra presentant *Palop juega sucio*, el debut de Pascual Ulpiano, pseudònim d'Alberto Valle (Barcelona, 1977). La col·lecció té un format de butxaca apropiat per a aquesta classe de narrativa. L'autor ha fet de periodista per a diverses capçaleres a més de ser promotor de clubs musicals dedicats al R&B i al soul. Ara porta el programa de ràdio *El Aperitivo del Ritual*, a Ràdio Ciutat Vella.

Ulpiano inicia la carrera de narrador amb una molt bona novel·la que tindrà continuació el febrer pròxim. Ulpiano ha

creat un detectiu, Palop, gairebé situat als marges del sistema que no té manies a l'hora d'acceptar els casos més inusuals. El presenta així: “*Mi nombre es Florentino. Ya sé lo que pensarán «menuda mierda de nombre, un motivo más para odiar a su padre». En mi caso no tengo más motivos que éste ya que al muy cabrón le faltó tiempo para largarse, justo después fe bautizarme. Sea como sea mi apellido es Palop, como el jugador de fútbol; así es como me llama casi todo el mundo.*”

L'agència per a la qual treballa Palop no té mai cap inconvenient per encarregar-li

els treballs més bruts. En el cas d'aquesta primera història, ha d'investigar el rapte de la filla d'una ministra que ha estat segrestada per un grup terrorista. Palop sap com bellugar-se en certs ambients i sap quines cartes jugar perquè la noia segrestada sigui alliberada i els malfactors paguin amb plom la seva malifeta.

La primera novel·la de Pascual Ulpiano no deixarà indiferent els que volen passar l'estona llegint una bona història d'acció seguint el dur i enigmàtic Palop, que obre una nova sèrie de detectius a la literatura hispana. I, aviat, Palop tornarà... *

PALOP JUEGA SUCIO
Pascual Ulpiano
Editorial: Base
Barcelona, 2015
Pàgines: 159
Preu: 10,95 euros